

دیوانه‌ها در زمین بازی

گفت‌وگو با نویسندگان نسل بیت

گردآوری و برگردان:

علیرضا بهنام

نشر حکمت کلمه

دیوانه‌ها در زمین بازی
گفت‌وگو با نویسندگان نسل بیت
گردآوری و ترجمه | علیرضا بهنام
سری دارکوب- ۴

ویراستار و صفحه‌آرا | مریم فرنام
طراح جلد | هادی عادل خانی
چاپ اول | ۱۳۹۶ | ۲۰۰۱ نسخه
قیمت | ۷۵۰۰

فروشگاه مکتبی | تهران | خیابان آزادی | نرسیده به میدان انقلاب | بازار ایران |
طبع دوم | پلاک ۸۴ | کتاب کاغذ
تلفن ۰۲۱-۵۵۷۳۳۴-۵۵۸۴۳-۶۶۰۵۰
همه‌ی حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

||

سرشناسه: بهنام، سیرضا، ۱۳۰۲ - سردآورنده، مترجم
عنوان و نام پدیدآور: دیوانه‌ها در زمین بازی: ۵ گفت‌وگو با نویسندگان نسل بیت / گردآوری و
برگردان علیرضا بهنام.

مشخصات نشر: تهران: حجت کتاب، ۱۳۹۵.

مشخصات ظاهری: ۸ س.

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۸۲۹۱-۰۵-۳

وضعیت فهرست‌نویسی: فیا

عنوان دیگر: گفت‌وگو با نویسندگان نسل بیت.

موضوع: نویسندگان آمریکایی -- قرن ۲۰ م. -- مصاحبه‌ها.

موضوع: Authors, American -- 20th century -- Interviews

موضوع: شاعران آمریکایی -- قرن ۲۰ م. -- مصاحبه‌ها

موضوع: Poets, American -- 19th century -- Interviews

موضوع: Beat generation in literature

رده‌بندی کنگره: PS۲۲۵/ب۹۹د۹ ۱۳۹۵

رده‌بندی دیویی: ۸۲۳/۹۱۰۹

شماره کتاب‌شناسی ملی: ۴۲۵۶۵۳۵

فهرست

۷	سرآغاز
۱۷	گفت وگو با آلن گینزبرگ
۲۷	گفت وگویی پاریس ریویو با جک کرواک
۳۳	گفت وگو با ویلیام باروز
۳۹	گفت وگویی گاردین با لارنس فرلینگتی
۴۵	گفت وگویی گاردین با گری اسنایدر
۵۰	گفت وگویی منتشرنشده با چارلز بوکوفسکی
۵۷	گفت وگو با گریگوری کورسو
۶۷	گفت وگو با آن والدمن
۷۳	گفت وگو با یانته براتیگان، دختر ریچارد براتیگان
۸۱	گفت وگو با رابرت کریلی

سرآغاز

سال‌های دهه ۷۰ میلادی در تاریخ امریکا سرفصلی فراموش‌نشدنی را رقم زد. سال‌هایی که نظم نوین را برای دنیا به ارمغان آورد و معیارهای زیستن انسان غربی و به تبع آن معیارهای زیستن در بسیاری از نقاط دنیا را تعیین کرد. در این سال‌ها بود که یزدان‌دستی در غرب جای خود را به کمونیست‌کشی داد و در امریکا سناتور جوزف مک‌کارتی با دادگاه‌های نمایشی خود به دنبال این بود تا با گرفتن اقرارهای دروغین و تحمیلی از فعالان سیاسی و اجتماعی به هر بهانه آن‌ها را به خیانت متهم کند و از صحنه‌ی سیاست و اجتماع بیرون براند.

در عین حال و در برابر ارزش‌های فروریخته‌ی جامعه‌ی آمریکایی نوعی خوش‌بینی افراطی و مصرف‌زدگی در قالب رؤیای آمریکایی در جامعه‌ی امریکا تبلیغ می‌شد که با واقعیت روحیات جوانان آن روزگار سازگاری چندانی نداشت. در چنین شرایطی بود که از میانه‌های دهه‌ی ۷۰ آرام‌آرام در عرصه‌ی هنر و فرهنگ امریکا نسلی ظهور کرد که خیلی زود نهل بیت‌نام گرفت.

«بیت»ها با جسارت تمام و برخلاف ارزش‌های تبلیغ‌شده و ارزش‌های معین و مقرر و با نقد قدرت و انتقاد از جنگ ویتنام و عمدتاً هر نوع جنگ و نیز مخالفت با سلاح‌های هسته‌ای، با شعارها و رفتارهای افراطی انزجار خود را از رویای آمریکایی اعلام کردند. آکن گینزبرگ از بنیان‌گذاران این جنبش در شعر

بلند زوزه، که مانیفست این جنبش به شمار می‌آید، از کسانی می‌گوید که در تلاش برای فقه‌ه زدن به سکسکه‌ای بی‌انتها دچار شدند و به حق‌ه‌ه گریه رسیدند. آلن این شعر را زوزه‌ی نسلی می‌داند که در رؤیای بهشت موعود آمریکایی تباه شدند و آن را با عبارت «بهترین مغزهای نسلم را دیدم که با جنبش تباه شدند» آغاز و در ادامه از کسانی یاد می‌کند که در ناکجاآباد بیوحسی محو شدند، آنان که هرزگرد هیوستون شدند، گرسنه و بی‌کس، آنان که زند زنده در محاصره لباس بی‌گناهی‌شان در میدان مدلیسون... آنان که در انبوه خیالات خودشان سقوط کردند در زندان در انتظار جرم‌های ناممکن... آنان که برای آلکاتراز «بلند دل، گیز سروند».

این شعر اولین کلامی است که انتشارات سیتی لاینز منتشر کرد؛ از آن شکایت شد اما در دادگاه اتهام سوءجن بودن تبرئه شد و جان به دربرد. جنبش «بیت» با اجماع شاعران ناپسندگان، نقاشان، موسیقی‌دانان و فیلم‌سازان از جمله جک کرواک، آلن گینز، بیل کسیدی و لارنس فرلینگتی آغاز شد و در ادامه با پیوستن گری اسنایدر، مایکل مک کلاو، فیلیپ والن^۱ و دیگران طیفی گسترده‌تر را در بر گرفت. این نسل، که اعتراض را باید شناسنامه و هویت آنان دانست، عمدتاً از جریان غالب و مقرر و مقدر، همان‌گونه که جک کرواک در ۱۹۴۸ گفته بود: «بیت در مرحله‌ی اول دربردارنده‌ی نوعی فرهنگی ذهنی است و به دنبال آن نوعی فرهنگی روحی، حسی از فرهیخته بودن برای شالوده‌ی خودآگاهی» و آلن گینز بزرگ اضافه کرد: «نکته‌ی اساسی در مورد بیت آن است که به دنبال باطن فرهنگی‌های مشخصی می‌رسید که به واسطه‌ی آن‌ها می‌توانید جهان را شیوه‌ای رؤیایی ببینید.»

بیت‌ها با پناه بردن به بسیاری چیزها از جمله ادیان شرقی، نه تنها قدرت سیاسی بلکه اقتدار کلیسا را نیز به دیده‌ی تردید نگریستند و به پرسش گرفتند.

^۱. philip whalen

گینزبرگ، که فرزند پدری یهودی بود، در شعر زوزه، «مولوخ» خدای کنعانیان را به پای میز محاکمه می‌کشاند. مولوخ، با هیکل آدمی و سر گاو، با قربانی کردن کودکان پرستش می‌شد. او مولوخ را چنان توصیف می‌کند که گویی نماد و نشانه‌ی یهودیان آمریکایی است که اقتصاد و سیاست امریکا را در کنترل خود دارند. آلن که از پدری سوسیالیست و مادری کمونیست زاده شده بود مولوخ را بهانه‌ای قرار می‌دهد تا آمریکا و سیستم سرمایه‌سالاری آن را به باد انتقاد و استهزا برد.

او با استاخی تمام مولوخ را بی‌عاطفه و روانی می‌خواند: «مولوخ دولت‌های استاخی، لُوخ که مغزش ماشین محض است! مولوخ که تورگ‌هاش گردش پول است!»^۱ شاعر روزه همچنین از کسانی یاد می‌کند که به زانو افتادند در کلیسای نومرد، دعا کنند برای رستگاری یکدیگر...

«فرلینگتی» نیز که از برادران نسل بیت شمرده می‌شود به کلیسا و اهالی آن واکنشی انتقادی دارد: «۱۱ سال / سیح فرو آمد / از داربن بی‌برگ / و گریخت به جایی که / نشانی نبود از / درختان رنگین کریسمس / و از درختان براق کریسمس / و از درختان پولک‌پوس کریسمس / و از درختان طلایی کریسمس / و از درختان سیاه کریسمس / پوشیده از / شاخ‌های چشمک‌زن / در احاطه‌ی قطارهای حلبی برقی / و کله‌گنده‌های فامیل...»

همچنین، ریچارد براتیگان، که در سال ۱۹۵۵ با زنی یهودی‌تبار آشنا می‌شود، در داستان مرگ در کانادا^۲ از کسی می‌گوید که به تنهایی تنها برای هیچ‌یک از ۱۱۴ میلیونی که در آن‌جا زندگی می‌کنند مهم نیست. او به برای کشیش هم اهمیتی ندارد، کشیشی که نه از سر علاقه و وظیفه‌ی دینی بلکه بیشتر برای رفع تکلیف بر جنازه‌ی مرده خطبه می‌خواند. کشیش پس از مراسم به خانه‌اش می‌رود و در را از پشت قفل می‌کند و...

^۱ A Death in Canada

عرفان و ادیان شرقی، آزادی، سوسیالیسم، نفرت از جنگ، مواد مخدر و اعتراض اهالی بیت را به هم پیوند می‌داد. یکی از مهم‌ترین وجوه در آثار نسل بیت عنصر جنگ‌گریزی آنان بود. شاید بیش از همه این بیت‌ها بودند که علیه جنگ و به‌ویژه جنگ ویتنام اعتراض کردند؛ همان‌طور که کتاب‌فروشی سیتی لار، که پانوق بیت‌ها بود، در دهه‌ی ۱۹۶۰ رهبری تظاهرات ضدجنگ را به عهده داشت؛ جریانی که با تحصن و اعتصاب آلن گینزبرگ در برابر پایگاه ارتش آمریکا در «ارکلا» همراه بود، حتی در سال‌های اخیر و در خلال جنگ آمریکا و عراق، به تاردهایی در مخالفت با جنگ بر سر در این کتاب‌فروشی به چشم می‌خورد.

آن‌ها در اعتراض به سلطه‌ی سفارتخانه‌ی آمریکایی دست به هر کاری می‌زدند. همین تذکر اخراج بیت‌ها بود که بعدها در «هیپی‌ها» ادامه یافت. براساس یک گزارش، در سال ۱۹۶۸ در آمریکا ۳۰۰ هزار نفر از جمعیت هیجده تا نوزده‌ساله به میپی‌گری روی آوردند. آن‌ها، با صورت و ظاهری متفاوت و هنجارگریز، با ریش و سبیل بلند و لباس‌های پاره، بیشتر با شلوارهای جین و پاچه‌های ریش‌ریش و کفش‌ها و جوراب‌های تابه‌تا در جامعه ظاهر می‌شدند. آن‌ها که زاییده‌ی جامعه‌ی آن زمان آمریکا بودند، در مقابل ارزش‌های رایج و غالب جامعه‌ی آمریکایی، رفتار سردای واقع‌گریز و عصبی داشتند. همان‌گونه که جامعه‌شناسی کالیفرنیا بیان کرده بود، آن‌ها هواسنجی برای جامعه‌ی بیمار آمریکا هستند و به علت نابسان بودن نانی از جنگ، ظاهرفرینی سیاسی و حوادث ناگواری که گرداگرد آنان رخ می‌دهد، از اجتماع دوری می‌کنند.

این عصیان و اعتراض جلوه‌ها و نمودهای متفاوتی داشت. این بازی تاریخ را نمی‌توان نادیده گرفت و از کنار آنان به‌سادگی گذشت، همچنین از این نکته که اعضای بیت اغلب دچار بیماری‌های روحی و پریشانی روان بوده‌اند. براتیگان در ۱۹۵۵ نوشته‌هایش را به معشوقش نشان داد، اما با تمسخر و

سرزنش او روبه‌رو شد. ریچارد، در واکنش به این رفتار، شیشه‌های کلاتری را با پرتاب سنگ شکست. برای همین، یک هفته را در زندان گذراند و سپس در بیمارستان دولتی «ارگون» بستری شد. بیماری او را پارانوئای شیزوفرنیک تشخیص دادند و تحت شوک درمانی قرار گرفت.

سادر آلن گینزبرگ نیز دچار پارانوئای شدید بود و آلن نیز از این میراث بی‌بهره نبود. از قضا، مرگ‌شان نیز مرگی متفاوت بود. جک کرواک در چهل سالگی و در شبی تاریک، در حالتی لایعقل، مسیر یکی از خطوط راه‌آهن را به هدف در پیش گرفت و سرانجام جنازه‌اش را در حالی یافتند که از شدت سرما زده و دیاگری که به‌خاطر مصرف بیش از حد مواد مخدر جان خود را از دست داده آن که در یک شرط‌بندی جان باخت.

این مسئله را بسیاری از زندگی‌نامه‌نویسان معلول شرایط طبقه‌ی متوسط می‌دانند که در آن سال با درام‌ها دچار نوعی گيجی و سردرگمی شده بود و به همین دلیل هم شاعران روینسند آن نسل، که با چند استثنا از دل این طبقه بیرون آمدند، مشخصات طبقه خود را به زندگی اجتماعی تعمیم دادند. البته گروهی دیگر نیز بر این باورند که آثار هنری این گروه بود که موجب شد به چنین سرنوشت‌هایی دچار شوند. واقعیت هر چه باشد، در اصل قضیه تفاوت چندانی ایجاد نمی‌کند. در واقع می‌توان چنین گفت که این نسل، در عین اعتراض به رویای آمریکایی و ریشخند کردن آن، خوب قییم جامعه‌ای شد که در راه این رویا حاضر بود بسیاری از مردم خودش را نیز به آن می‌انگاشتند.

نگاهی به شعرهای شاعران نسل بیت

اعضای نسل بیت سربازان شوریده‌ی آزادی بودند که به خلاقیت ناکهانی و پُر جنب و جوش خود شکل می‌بخشیدند. آثار شاعران نسل بیت، هم در تشریح دگرگونی معناها و هم در فرم متفاوت کارها، بسیار جنجالی بود. آن‌ها مستقیم و غیر مستقیم تحت تأثیر جنبش اگزیستانسیالیستی اروپایی بودند.